GÖTEBORGS UNIVERSITET

Datalingvistisk morfologi
3: substantiv

Lars Borin
Språkdata, Svenska språket

Datatlingvistikprogrammet
VT 2007

GÖTEBORGS UNIVERSITET

substantiv

- karakteristik
- undergrupper · indelningar
- inherenta egenskaper
- böjningskategorier
- böjningsklasser
- något om lemman och lexem

GÖTEBORGS UNIVERSITET

karakteristik

- "sakord", "namnord"
- "tidsstabila" (Givón)
- har typiskt syntaktiska funktionerna (huvudord i) subjekt, objekt, rektion i PP
- hög lexikon- och textfrekvens
- helt betydelsebärande i vissa register ("substantivsjuka")

GÖTEBORGS UNIVERSITET

undergrupper • indelningar

- icke-egennamn
- konkreta
  - artnamn (appellativ) (räknebara ~ odelbara ~ individuativa)
  - ämnesnamn (icke-räknebara ~ delbara ~ dividuativa)
  - kollektiver (både delbara och odelbara)
- abstrakta
- egennamn (proprier)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

inherenta egenskaper

- genus (grammatisk klass)
  - neutrum ~ utrum
  - kongruens + pronominell (ko)referens
- sexus (referentens biologiska kön)
  - pronominell (ko)referens [+ -e]
- tillskrivet kön (animata substantiv)
  - pronominell (ko)referens
- konventionellt kön (inanimata)
  - pronominell (ko)referens

GÖTEBORGS UNIVERSITET

böjningskategorier

- numerus
  - singular (oftast Ø) ~ plural
- species
  - obestämd (alltid Ø) ~ bestämd form
- (kasus)
  - grundform (alltid Ø) ~ genitiv (alltid -s med fonologiskt betingade allomorfen Ø efter [s]; ortografiskt i egennamn ibland <'> efter <s>)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

böjningsklasser

- deklinationer (nominala paradigm); baseras på pluralform
- obest sg gf + obest pl gf räcker ofta för att visa hela paradigmet
  - vals ~ valsar
  - vals ~ valser
  - val ~ val

GÖTEBORGS UNIVERSITET

deklinationer (Hultman/trad.)

- 1/1: *-or* (*flicka, ros*)
- 2/2: *-ar* (*pojke, björk*)
- 3/3: *-er* (*dator, kafé*)
- 4/3: *-r* (*sko, rå* 'fartygsdetalj')
- 5/4: *-n* (*hjärta, rå* 'sagoväsen')
- 6/5: *-Ø* (*barn, gräs*)

- (+ några andra, t.ex. *-s, -a, volvobilar*)
- (+ ofullständiga och vacklande)